

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr.

Wilno, dnia 9 czerwca 1933 r.

873.

T r e ś ć n u m e r u :

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Dział. Str.

K r o n i k a .

1. Dokoła racjonalizacji litewskiego aparatu państwowego.-	III.	1.
2. Nowa ustawa o bankach.-	"	"
3. Rozłam wśród ludowców.-	"	"
4. Zjazd naczelników w policji kryminalnej.-	"	"
5. Nominacja dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa.-	"	"
6. Kongres geografów bałtyckich w Kownie.-	"	"
7. Plan burmistrza Graurogkasa w sprawie zwalczania kryzysu i bezrobocia.-	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

8. Święto Małej Litwy w Kłajpedzie.-	VII.	2.
--------------------------------------	------	----

x x
x x

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Dokoła racjonalizacji litewskiego aparatu państwowego. Prasa kowieńska /z 6.VI.1933/: Przy redukcji aparatu państwowego kierowało się dotąd w Litwie względami konieczności zbilansowania budżetu państwowego. Po opublikowaniu zaś budżetu państwowego na rok 1933, odnośne sfery litewskie przystąpią do zasadniczej reformy aparatu państwowego w sensie jego racjonalizacji. Po ferjach letnich zostanie powołana specjalna komisja dla zbadania wszystkich braków obecnego aparatu państwowego i opracowania odpowiedniego projektu jego naprawy.

Nowa ustawa o bankach. "Siekmadinis" /VI.1933/podaje, iż litewska Rada Stanu opracowuje obecnie nowy projekt ustawy o regulacji działalności banków. Ustawa przewiduje, iż na stanowiska dyrektorów banków będą mogły być powoływane jedynie osoby z wyższym wykształceniem.

Rozłam wśród ludowców. "Siekmadinis" /VI.33/ donosi, iż usunięty niedawno z partji ludowców Kwieska poczynił odpowiednie kroki w celu utworzenia nowej partji.

Zjazd naczelników policji kryminalnej. Prasa kowieńska /z 6.VI.1933/: Dn.3 czerwca w Kownie odbył się zjazd powiatowych naczelników policji kryminalnej. Zjazd omówił kwestje związane z dokonaną w Litwie reformą władz bezpieczeństwa.-

Nominacja dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa. Elta /z 6.VI.33/: Dyrektor litewskiej policji kryminalnej p.Statkus został mianowany dyrektorem Departamentu Bezpieczeństwa Państwa. Na stanowisko naczelnika policji bezpieczeństwa został powołany p.Povilajtis, zaś na naczelnika policji kryminalnej p.Pamatajtis.-

Kongres geografów bałtyckich w Kownie. Prasa kowieńska /z 6.VI.33/: 11 - 18 czerwca w Kownie odbędzie się kongres geografów państw bałtyckich przy udziale delegatów Finlandji, Estonji, Łotwy i Litwy.

Plan burmistrza Graurogkasa w sprawie zwalczania kryzysu i bezrobocia. "Lietuvos Aidas" Nr.126 /VI.1933/: Burmistrz m.Kowna złożył ministrowi Spraw Wewn. memorjał w sprawie walki z kryzysem i bezrobociem. Memorjał zawiera 9 następujących wniosków:

- 1/Założenie w Kownie biura rejestracji podaży i popytu pracy z całego kraju. Wydanie ustawy regulującej kwestję zamieszkania w mieście;
- 2/Opracowanie projektu rozszerzenia sieci dróg i szos w kraju na przeciąg szeregu lat i zgromadzenie niezbędnego w tym celu kapitału;
- 3/Założenie fabryk cementu;
- 4/Popieranie nauk rzemieślniczych /szkoły i krótkoterminowe kursy/;
- 5/Opracowanie spisu uprzywilejowanego przemysłu. Zmniejszenie podatków zakładom przemysłowym tego rodzaju: całkowite zwolnienie od podatków nowopowstających uprzywilejowanych zakładów przemysłowych na przeciąg 5 lat;
- 6/Zakaz wywozu waluty zagranicznej dla nabywania tam nieruchomości lub deponowania w bankach;
- 7/Oplacanie części wynagrodzenia robotnikom i urzędnikom w postaci orderów, za które można byłoby nabywać towary ze spółdzielni;
- 8/Niegratyfikowanie urzędników za spełnianą przez nich druzgórzedne obowiązki;
- 9/Zakaz przyjmowania prywatnych oplacanych posad urzędnikom, profesorom i nauczycielom.

Szczególny nacisk kładzie burmistrz na podjęcie robót szosowych, które, zdaniem jego, mogą zatrudnić przeszło 5.000 robotników i ok.250 osób personelu technicznego. Koszta tych prac oblicza projektodawca na 11 milionów litów.

Memorjał p.Graurogkasa jest rozważany obecnie w M-stwie Spr. Wewn. które projektuje w najbliższym czasie zwołanie narady zainteresowanych instytucyj celem omówienia wysuniętych przez p.Graurogkasa spraw.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Święto Małej Litwy w Kłajpedzie. "Lietuvos Aidai" Nr.125 /VI.1933/: Dnia 4 czerwca r.b. w Kłajpedzie rozpoczęło się uroczyste święto Małej Litwy. Na uroczystości pięciu pociągami przybyło do Kłajpedy 100 różnych wycieczek w liczbie 5 tys.osób. Na święto Małej Litwy przybyli także do Kłajpedy minister Spr. Zagr.dr. Zaunius, prezes lit.związku strzeleckiego Žmujdzinavicius, dowódca związku strzeleckiego Kałmatavicius i inni dostojnicy. Po popisach gimnastycznych odbyło się uroczyste złożenie wieńców na mogile wojowników o wolność Kłajpedy. W drugim dniu święta odbyła się rewja związku strzeleckiego oraz święto pieśni, w którym brała udział ogromna ilość osób. W czasie uroczystości kłajpedzkich min.Zaunius wygłosił przemówienie, w którym z ramienia rządu litewskiego wyraził zadowolenie, iż dziesięciolecie przyłączenia Kraju Kłajpedzkiego do Litwy, a więc X-tą rocznicę zbudzenia z tak długiego smu ziemi kłajpedzkiej, obchodzi się uroczystie.

W dzisiejszych skomplikowanych czasach wszystkim przedewszystkiem powinno chodzić o dobro Republiki Litewskiej.

W dalszym ciągu minister Zaunius dokonał obszernego przeglądu obecnej sytuacji politycznej w Europie i doszedł do wniosku, iż pomimo, że strach ma wielkie oczy, widmo niebezpieczeństwa komplikacyj politycznych i militarnych nie jest znowuż tak groźne. Mając na względzie dobro kraju, społeczeństwo litewskie nie powinno myśleć o wyolbrzymionych w nerwowej wyobraźni obrazach grozy wojennej lecz spokojnie pracować. Przedewszystkiem każdy obywatel Litwy winien dążyć do jak najściślejszego się zżycia z całym narodem litewskim i najdokładniejszego poznania jego potrzeb i interesów. W warunkach kłajpedzkich szkodliwym jest podkreślanie rzekomej różnicy, zachodzącej jakoby pomiędzy Krajem Kłajpedzkim a Litwą. Należy teraz dbać o to, by prądy w kierunku stworzenia nieznaney dotąd w historii narodowości "memelanderów" przestały się zaznaczać. Wszyscy obywatele Litwy bez względu na to czy zamieszkują w Kłajpedzie czy Wielkiej Litwie winni zawsze pamiętać, że są obywatelami jednego państwa i że państwo to nazywa się - Republika Litewska. Nie wyklucza to bynajmniej możliwości istnienia w Państwie Litewskim obcych narodowości korzystających z przysługujących im praw. W interesach Państwa Litewskiego leży, by Kraj Kłajpedzki w ramach swego statutu autonomicznego pracował i rozwijał swe specyficzne właściwości. Uroczystość jednak święta Małej Litwy została zorganizowana dla podkreślenia litewskiej wspólnoty narodowej, to też z przyjemnością należy stwierdzić, że w Kraju Kłajpedzkim myśl litewska pomyślnie się rozwija. Miło jest również widzieć dbałość kłajpedzian o jedność państwową Litwy, posłuch i rozwój kulturalny.

Kończąc, minister Zaunius zaznaczył, iż najwyższym statutem i prawem całego Narodu Litewskiego jest dobro Republiki Litewskiej.-

X

X

X

